

POLOTE LETA TAITASITAMO ODODIYA:

¹ Na ba: Polotela, Godokono okodawala, iyo, Ya:su Kelisote ebano sose tupuimima: hiya:hiya: hopamo doelamiya:, ba:bi okopi ipuwalo na ba: etala.

Ba: hibila, Godote ya:lo tetelo pui da:ka:lamiholiya:, nale ba:bi tawakalubino hibima: midi ipuwalo ibi kowalubilinama: ebete na ba:bema: laweniya:, iyo, ebete ubi natamo ihatiya: nale ba:bi tawakalubi Godokono hibi iya:tawa komodo ba magatale, iba:te ebano ubi komamo papamila:ha ipuwalo ² ebano wiboha: ka:ka: lawema: uliholo bemedenamena:. A iya:tawahala, Godoko ha:da amihodawaha:, ebete hibi tabonomo bolamaginako, ba:bema: ba:moe hopo tupuimihino ebete dopamo hibima: midipa:tamo kebe komo ikalamema: dolamagiya:, iba:te ba:be ka:ka: ebegodone hibinomolo kolawema:na:. ³ Iyo, aeno Ka:ka: Mula:lea:medawa Godote ebano hidu tetenomolo ba:moe Hido Tabo hopo habanapa:tamo a:hawakalimiya:, ba:bema: na ba:be tabo bolamaginakomo mabu ebete na a:kiyanamiya: nale ba:moe oko kowatinama:.

⁴ O Taitasi, ama: ba:gala na, aeno hibima: midi komo ba: kapiyala, ba:bema: ama: ba:be hibima: midi ipuwalo naeno hibi guduma: ba eda:na, nale ba:moe leta ama:tamo poememo.

Ba: hibila, aeno Ka:ka: Mula:lea:medawa ba:
 Ya:su Kelisotela, ba:bema: wadiyala ebe ba:gala
 Nabiwi Godoko iba:te ibino malemale komo
 ba:gala hete komo ama:tamo nikama:mena:ta.

Sose Watowatopino Emede Komo

⁵ Numa:, Kuliti hopolo naeno oko owati ipuwalo nale kebe komokomo upula:lehen da:pola:na, wadiyala ama: ba:bi komo ba ulame ba:be hopoeno hiya:hiya: haboeno sose ipuwalo watowatopi nuwatiya:, nale ama: keba ka:na ka:kiyamitima ba:ba ka:na. Ba: hibila, ama:le ba:be oko kowatima: nale ama: ba:bolo ba:bema: pimiya:puimata. ⁶ Ba:bema: sose watodawoeno emede komo tuputupunomolo ba itana, ebeno ododili komo ipuwalo eta kapiya deha:potonomo kubate itana modoboha:. Wadiyala ebete kamena kapiyagodawama: ba eda:na, ebeno guguda:te atumu tuputupunomo hibima: midipima: neda:hamena:, ba:bene tawakaluba:te ibino ododili komoma: ibi talaluwapima: ba:gala nabiwino tabo ulihoha:pima: ka:lami modoboha:.

⁷ Ba: hibila, sose watodawate Godokono genamoeni hiya:hiya: komo bulamena, ba:bema: ebeno emede ipuwalo eta kapiya deha:potonomo kubate itana modoboha:. Iyo, ebete awagaha dubuma: akeda:la:, ba:gala ebeno tepo ipuwalo koe komote tiyolo akuluhukunakala:. Ba:bene ebete gamoda nihoha:dawama: neda:mene, ba:gala ebete alaholo ipuwalo komopi kubahilame modoboha:, ba:gala ebete ha:da amiho gabodo ilina dogodogodawama: eda:ma: ubi ihate modoboha:. ⁸ Wadiyala ebe huiyatiya ebeno genamalo kapela tawakalubi

hidamo nowalubilinakamene, ba:gala ebete Godokono hidu emede komo konomamo ba emalagidolona, ebe ha:kiya ebeno komokomo hidamo nulamenakamene. Ba:bene sose watodawoeno tuputupunomo emede ipuwalo wadiyala ebete ebeno ape Godokono oko kapiyamo ba ihatena kateneno kuba ubi komamo papamiwata modoboha:, ⁹ ba:gala Ya:sukunu dopo ta:matapa:te ebeno hibi taboeno komokomo a keba ka:na kiya:tua:menakui, wadiyala ebete ba:bi atu mulu komo kodakodalo na:watila:mota:namene. Numa:, ba:moe gabodo hidu watodawate sose tawakalubi hibi taboeno komamo ba owalubilina, puya:te ba:be tabago alaholohoma: dewagelena, ebete ibino daedae ukui komo ba:bo ba:hawakalilamenakomene.

Godokono Mahilamo Ha:da Tabo Olamag-imipino Komo

¹⁰ Ba:bema: Taitasi, ama: numa:, Kuliti hopoeno sose tawakalubi ipuwalo komo hiliyonomate hibi taboeno komamo papamila:ha ubiha:ma: ba eda:hana, iba:te ibino daedae ukui komamo komopi ha:da ba:bo amiholamenaka, iyo, puya:te Yunapi dubuino tama itamida kukala ko komonomoma: da:ga:lana, ibi ba: ba:bako ha:da tabo olamagimipi ipuwalo dopopima: eda:hana. ¹¹ Ba: hibila, ba:ba:te ubi bihatena ibino ha:da tabo iya:tulame komodo soseno komo hiya:hiya: badininipala:tamo ukui bilibili komo ba ikalame iba:godone koko mani kuwatelamema:, ba:bema: wadiyala ama: ibi na:duhilamiya: eta kapiya tabo ga:lakapoma:.

¹² A:iye! Dopamo tetelo Kuliti hoponapa:godolo eta muludawate uluhukuti ebeno tawakalubino komoma: ba:moe kodakoda tabo hibinomolo goiya:, “Kuliti hoponapi hiliyonomo ba: ha:da amihopila, iyo, ibi tumuino helohelo ilina huiyala, ba:bema: iba:te hidu ukui komamo a:kapapamila:hala:la:, huiyatiya buhamama: ba eda:hana ibino kateneno ubi komo kapiya bemalagidolena!” ¹³ Numa:, ba:be tabooeno komo ba: hibinomola, ba:bema: wadiyala ama: Kuliti tawakalubi konomamo na:kiyahalamiya: iba:te ibino hibima: midi ipuwalo hidohido ukui kuwatema:. ¹⁴ Ba:ma ka:na iba:te Yunapino komo iniwali ha:kiya ibino kateneno ukuia:mo da:ga:lanakui ba:bi hiya:hiya: uwi konomamo gala akemalagidola:la:, iyo, puya:te Godokono hibi komo ubiha:ma: deda:hui iba:te ba:bi dubuino hiya:hiya: tutumu tabo gala akulia:la:.

¹⁵ Ama: numa:, kebe lumagino tepo ipuwalo kuba dalowa: ukui kapiyate itama:naheno, ba:be mabuma: ebete Godoko adikumima: dododilinako ba:bi hiliyonomo komate atumu dalowa:ha:ma: eda:hanaka. Huiyatiya puya:te Godokono tabo hibima: midihino, ba:gala puya:te ibino tepo ipuwalo kuba dalowa: ukui demalagidolena, iba:te Godoko adikumima: eta hidu komo ododi modoboha:, mabu ebete iba:tamo dopamo dikalamiya: ba:be hidu mulu tepo ipuwa ba:gala emalagidolo komo iba:te ya:lo a:kubahilamiya:. ¹⁶ Ba:be mabuma: ibi ha:kiya ibi Godokono hibi komo iya:tawahapima: ga:lanaka, huiyatiya ibino kuba ododili komate ba:moe komo behawakalimina, iba:te ebeno

komo hibilo kiya:tawahanaha:. Iyo, ibino
emede komate kuba dalowa:ma: ba eda:hana
Godotamo kapapamila:hanaha:, ba:bema: ebeno
umi ipuwalo ibi modoboha: ebetamo eta hidu
komo ododima:.

2

Sose Tawakalubino Hiya:hiya: Komoma: Polote Komo Tutumu Tabo Dolamagiya:

¹ Naeno gudu Taitasi, ama: huiyatiya tawakalubi hidamo niya:tulamenakuya:, Ya:sukunu dopo ta:matapa:te ebeno mulu taboeno komokomo a keba ka:na kiya:tua:menakui ba:ba ka:na. ² Ba:bema: puya:te hibima: midipi ipuwalo nabima: deda:hana, wadiyala ama: ibi na:kiyalamiya:, iba:te hidohido mulu ukui uwatelo ibi ha:kiya ibino komo hidamo ba ulamena, ibino emede komate komopino umi ipuwalo hidonomoma: neda:hamena:. Iyo, na ubila iba:te ibino hibima: midi ipuwalo ba:gala ibino malemale hawakalimi ipuwalo ba:gala ibi Ya:suku mabuma: duwatenaka, ba:bi temeteme ipuwalo iba:te kodakodalona:la:mota:hanamena:.

³ Ama: ba: atumu hibima: midipi menokobi na:kakiyalamiya:, iba:te Godokono holoholo hapulu hidonomamo ba emedena ebe mabuma: talonapima: neda:hanamena:. Ba:ma ka:na iba:te helo gala:ipi gao beya konomamo nihon modoboha: ibino ukui komate daedaema: eda:hakapoma:, ba:gala iba:te ha:da tabo olamagimi komodo komopi akakubahilama:la:. Wadiyala iba:te huiyatiya uli ape kamenakamena

hidamo ba iya:tulame ⁴iba:tamo mulu ukui ba:bo nikalamenakamena:, iba:te ibino awi ba:gala gugudi malemalelo kemalagidolenama:. ⁵Iyo, uli ape kamenakamenate ibi ha:kiya ibino komokomo ba ulamena ibino tepo ipuwalo eta dalowa: ukui komote itana modoboha:, ba:gala iba:te ibino genama gulu hiya:hiya: oko hidamo ba owatihona ibino awino ubi komamo ba:papamila:hanakomena:. Ba: hibila, kamenakamenate ba:ba ka:na demedenamena:, eta hibima: midiha: dawate ibino komoma: Godokono tabo kubama: goe gabu a:kuma:mene.

⁶ Wadiyala ama: ba: atumu uli ape dubu na:kakiyalamiya:, iba:te ibi ha:kiya ibino komokomo hidamo nulamenakamena:. ⁷Ba:gala naeno gudu, wadiyala ama: amia:no hiliyonomo ododili komo ipuwalo hidu go ba:bi uli ape dubatamo na:hawakaliminakuya: iba:te ama: hidamo kibamititnama:. Ba:ma ka:na Godokono tabo iya:tulame okoeno komoma: ma:lapila netewa komote ama:godolo itanaheno, wadiyala ama:le amia:no tabo ulihopino komokomo ba emalagidolena ama: tuputupunomolo nemedeniya:. ⁸Iyo, amale tawakalubi hidonomo tabamo nowalubilinakuya:, ba:bene eta lumagiti a:kamodobamene amia:no iya:tulame komo kubama: goe. Ba: ba:ma ka:na puya:te ama:go dalaholohona, iba:te a hibima: midipino komoma: eta kuba tabo ga:la gabu nipo dohowadimina: ba:bo kohilopohoma:na:.

⁹ Ba:gala koko okopi dubate pui mana:mo duwatiya: ibino huiyaha: oko kowatihonama:, ba:bi huiyaha: okopi ipuwalo puya:te

hibima: midipima: deda:hana, wadiyala
 ama: ibi na:kiyalamiya: iba:te ibino
 hiliyonomo oko ipuwalo ibino namutulubi
 kokalakaluilamenama: iba:te ibino ubi
 komamo na:papamila:hanakamena:. Iyo, ibino
 namutuluba:te hiya:hiya: oko iba:tamo ba
 ikalame, modoboha: iba:te ba:bi oko mabuma:
 iba:tamo kuba tabo ga:la, ¹⁰ ba:gala iba:te ibino
 namutulubino mani pilolo uwateheno, wadiyala
 ibi huiyatiya ibino tuputupu ododili komamo
 ba:moe komo na:hawakaliminakamena:, ibino
 hiliyonomo oko owatiho komo ipuwalo eta ha:da
 ododi komo kapiyate kitana:
 Ba:bema: iba:te
 ba: ba:ba ka:na aeno Ka:ka: Mula:lea:medawa
 Godokono iya:tulame komokomo hidamo ba
 hawakalilamena, tawakalubi hiliyonomate ba:bi
 komo hidohidonomoma: ba:ga:lanakomena:.

¹¹ Ba: hibila, Godote ebeno malemale komo
 ba:ma ka:na hawakalimiya:, ebete hopo habanapi
 hiliyonomoeno ka:ka: komula:lelamema: atamo
 ba:bema: piya:. ¹² Ba:bema: ebeno malemale ko
 mote a biya:tua:mena, ale kuba ododili ipuwane
 ba:gala ba:moe hopoeno kateneno ubi komone
 ohobila:hate, a ha:kiya aeno komo hidamo ba
 ulamena Godokono tuputupu emede komamo
 ebe kapiyatamo ba:papamila:halenakoma:. ¹³ Ba:
 ba:ba ka:na aeno Ka:ka: Mula:lea:medawa Ya:su
 Kelisokono Hidonomo Hegelate uluhukuma: ale
 uliholo bemedenama:, mabu ba:ba tetelo ebete
 ebeno alo konomago atamo hibilo kopema:ne,
 iyo, ebe ba: aeno Kodawa Godotela. ¹⁴ Ba:
 hibila, ebete ebeno ka:ka: gobogobamo a mabuma:
 ba:ma ka:na ihatiya:, ebete a aeno hiliyonomo

kuba ododili ipuwane ba:gala aeno tepo ipuwoeno dalowa: ukui komone a uluhukua:tete, ale ebeno tawakalubinomoma: ba eda:hana aeno ubi konomo ba:bo bihatenama: hidu komokomo kapiya kododilinama:.

¹⁵ Ba:bema: naeno gudu, Godote kebe helo konomo ama:tamo dikamiya:la, wadiyala ama:le tolehenen ba:be heloamo ba:moi komokomo hidamo ba iya:tulame, tabo ulihopi ipuwalo hidohidopino ukui kodakoduilamete huiyatiya kuba ododilipi dito na:kiyahalamenakuya:. Iyo, amia:no hiliyonomo ododili ipuwalo sose tawakaluba:tamo gigiho aka:hiya:midala:, ibi ipuwalo etate tabo ba:ma ka:na akagaa:la: ama: sose watodawaha:.

3

Hibima: Midipino Tuputupu Emede Komo

¹ Ba:bema: Taitasi, ale Kuliti hopoenso se tawakalubi dopamo kebe komo kiya:tulamima:, wadiyala ama: ba:be atu komo ibi gala ba:ma ka:na na:kakiyalamiya:, iba:te gabomanino hiya:hiya: okopino tabamo na:papamila:hanakamena:. Ba:gala wadiyala iba:te na:hidonakamena: hiliyonomo hidohido komo kododilima:, ² ba:bene iba:te eta lumagino komoma: kuba tabo akaga:lala:, ba:gala komopa:go olowabeletihuihino tatabapima: ba eda:hana, ba:be tataba emede komo iba:te tawakalubi hiliyonomatamo na:hawakaliminakamena:.

Aeno Ka:ka: Mula:lea:me Komo

³ Ba: hibila, ale dopamo daedae ukui ipuwalo ba emedena, Godotamo papamila:haheno hibo gabo dito ududiya:ma:. Numa:, ba:ba tetelo a ha:kiya a kokalakaluia:mema: ale aeno kateneno hiya:hiya: ubi komamo papamila:hanakuima:, ba:bene aeno emede ipuwalo hiya:hiya: kuba ododili komate ba tabotabohona, ale komopino dogodogo ilina mabuma: iba:tamo ba:bo maubahanakuima:, iyo, komopino maubaha ipuwalo iba:te ago alaholohoma: ba ewagelena ale ba: atumu iba:go alaholohoma: kewagelenamima:. ⁴ Huiyatiya kalakala konomola, aeno Ka:ka: Mula:lea:medawa ba: Godotela, iyo, ale aeno modoboha: komokomo ipuwalo ba emedena ebeno hidu owalubi komote ebeno malemale emalagidolo komago atamo hibilo uluhukuya:. ⁵ Ba:bema: a ha:kiya aeno heloamo kebe kapiyakapiya hidohido komo dododilinakuima:, ebete ba:bi ododili komamo a kowalubiya:ha:, ao, ebete huiyatiya ebegodolo ditana ba:be malemale komo kapiyanomamo aeno ka:ka: a:mula:lea:miya:. Numa:, ebeno Gobogobote aeno tepo ipuwoeno dalowa: ukulalea:me helo atamo ikaa:miya: ale ebeno uli ka:ka:mo kohawakalahalema:, ba:bema: Godote ba:be gabodo ebeno ka:ka: mula: komo atamo dito ikaa:miya:. ⁶ Iyo, ebete aeno Ka:ka: Mula:lea:medawa Ya:su Kelisoko ipuwado ebeno Gobogoboeno helo konomo aeno tepo ipuwamo a:haminuya:, ⁷ mabu ebete ebeno ubi ba:ma ka:na ihatiya:, ebete ebeno malemale komodo a tuputupupima: miditi, ba:bene ale ebegodone lawema: uliholo da:latiminama: ba:be wiboha:

ka:ka:te atamo hibinomolo kuluhukuma:ne.
⁸ Ama: numa:, ba:moe iya:tulame tabo komo ba:
 hibinomola.

Polote Taitasikono Oko Owati Komoma: Tabo Dolamagiya:

Naeno gudu, na ubila puya:te ibino hibima:
 midi komo Godotamo da:miya:ti, ama:le
 ibi ba:moi hiya:hiya: komo hidonomamo
 niya:tulamiya:, ba:bene iba:te ibino ubi
 konomamo nihatena kamena: komo tawakalubi
 kowalubilima: iba:te ibino emede ipuwane
 hidohido komo kuluhukulatelema:, iyo, ba:be
 gabodo komo hiliyonomo tawakaluba:te naeno
 iya:tulame komone hidu owalubi komokomo
 kuwatema:na:. ⁹ Huiyatiya wadiyala ama:
 tawakalubino daedae olowabeletihui komone
 dito nohobiguya:, ba: ba:ma ka:na Yunapi
 iniwalino mahilo iya:tulame komoma:, ba:gala
 Godote Moseseko ipuwado tawakaluba:tamo
 dikalamiya:, ama:le ba:bi hiya:hiya: Tutumu
 Taboeno ugumuili ipuwa komoma: anagiya:mida
 ukui tawakaluba:tamo ikalameheno iba:go
 akolowabeletihuia:la:. Ba: hibila, ba:bakobako
 tabo ga:la ipuwane eta hidu owalubi komote
 a:kuluhukale! ¹⁰ Ba:bema: hibima: midipi
 ipuwalo eta dubuti olowabeletihui komamo
 ibi anagiya:midalema: dewagelenako, wadiyala
 ama:le ebe kapiya o netewa teta:mo koamo
 na:kiyahamiya: ebete ba:be komo komiya:pama:.
 Ebete huiyatiya amia:no tabo ulihino atu kuba
 ododi da:katupuimimini, ba:ba tetelo sose
 tawakaluba:te ebetamo talona nihata:mena:
 ebete ibino kapiyuimi komamo gala akapa:la:.

11 Ba: hibila, ba:bako dubuino ododi komone ama: kiya:tawama:na:ta, ebete ebeno tepo ipuwalo Godokono hibi komone ya:lo ohobigui, iyo, ebe ha:kiya ebeno kuba ododili komodo ba:moe komo behawakalimina, ebete kuba huiya hibinomolo kolawema:ne.

Polote Leta Kuititi Hapulu Tabo Komokomo Dolamagiya:

12 Ba:bema: Taitasi, ama: numa:, tete tatalila na Polote Atimasiko o Tikikasiko ibi ipuwalo eta kapiya ama:tamo kopoemema:nemo, ba:bene ebete ama:tamo hawela ikama:tepama: da:pemene, wadiyala ama: na unamema: Nikapolasi habamo pe gabon tiyonomolo na:hiduimiya:, mabu nale nopo ba:ma ka:na ihatimo hopoeno giba teteno kuititi teta:mo ba:moe habalo kemedema:. **13** Ba:bene Apolosiko ba:gala gabomanino tutumu iya:tawadawa Sinasiko ibi netewapa:te natamo atumu kakapuluhukuma:, wadiyala ama: ibi hidamo nowalubiliya:, iyo, ibino pe gaboma: kebe modoboha: komate da:pola:lama:na ba:bi komo ama: malemalelo dito na:tuputupuilamiya:.

14 Ba:gala eta komo. Aeno hibima: midipa:te Kuliti hopolo demedehona, wadiyala ama: ibi na:tutumulateliya:, iba:te ibino emede ipuwalo hegehege mani oko ba owatiho ibi ha:kiya ibino modoboha: komokomo nulamenakamena: ba:bene komo tetelo iba:te hiya:hiya: gabon atumu kakulamema:na: hidohido komo komopa:tamo

kododilima:. Iyo, wadiyala iba:te ibino ukui konomamo nihatena kamena: ba:ba ka:na kewagele-nama:, iba:te ibino emede ipuwalo buhamama: eda:hakapoma:.

¹⁵ Ba:bema: puya:te nagodolo demedena, ibi hiliyonomate ibino nolata tabo ama:tamo poema:, ba:bene Kuliti hopolo puya:te Godoko hibima: midi ipuwalo a demalagidoloena, wadiyala ama: aeno nolata tabo iba:tamo nolamagiya:.

Wadiyala Godokono malemale komote la: hiliyonmagodolo nitanamene. Ba:moe ba: naeno tabo kuititila. Ba:ba:la.

**GODOKONO HIDO TABO
The New Testament in the Tabo Language, Aramia
Dialect, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Aramia) long
Niugini**

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Aramia) (Tabo)

Dialect: Aramia River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Mar 2024 from source files dated 5 Mar 2024

3c340006-f955-5c23-b3a5-6598deca5d75